

ביבי, תהיה איראני: הלקח שטרמפ הכריח את ישראל ללמוד

29.06.2026 | יוסי אמרוסי written by

רבים הופתעו מהפליק־פלאק שביצע טראמפ. האמת היא שמבט היסטורי רחב מלמד שאין כאן אירוע חריג במיוחד, אלא דפוס שחוזר על עצמו פעם אחר פעם: כאשר המחיר המדיני, הכלכלי, הצבאי או הציבורי הופך גבוה מדי, ארצות הברית נוטה לבחור בנתיב המשרת את האינטרסים שלה באותו רגע, גם אם משמעות הדבר היא השארת בעלי בריתה להתמודד לבדם עם המציאות החדשה שנוצרה.

כך היה בדרום וייטנאם בשנת 1975, לאחר נסיגת הכוחות האמריקאיים וצמצום התמיכה החיונית למשטר המקומי. כך היה באפגניסטן בשנת 2021, כאשר הממשלה שנתמכה במשך שנים על ידי ארצות הברית קרסה בתוך זמן קצר לאחר הנסיגה האמריקאית. גם הכורדים בצפון סוריה למדו בדרך הקשה שהבטחות אמריקאיות אינן תמיד ערובה למחויבות ארוכת טווח כאשר האינטרסים של וושינגטון משתנים.

גם אנחנו, הישראלים, חווינו זאת. כך היה בהסכם שטרמפ גיבש מול החות'ים, מבלי להביא בחשבון באופן מספק את האינטרסים הישראליים. וכך, בעיני רבים, אנו חווים זאת גם היום.

להבדיל אולי מחלק מהקוראים, אני סבור שבנימין נתניהו ניהל את המלחמה באופן טוב בסך הכול. במהלך המלחמה התקבלו אלפי החלטות; רובן, לדעתי, היו טובות או טובות מאוד, והן הובילו לפגיעה קשה ומשמעותית באויביה של ישראל. כל זאת, כמובן, מבלי להפחית כהוא זה מאחריותו למחדל 7 באוקטובר.

לכן אין לי ספק שגם אילו עמד בראש הממשלה אדם אחר, טראמפ היה מבצע בדיוק את אותו מהפך. מקור הבעיה אינו בזהות ראש הממשלה בישראל, אלא בתפיסת העולם של הנשיא האמריקאי. טראמפ מעדיף, פעם אחר פעם, את השיקול התועלתני, הכלכלי והאינטרסנטי קצר הטווח על פני תפיסה רחבה יותר של ברית ערכים מערבית, הכוללת מאבק משותף בטרור, בקיצוניות ובמשטרים המאיימים על היציבות העולמית.

ומכאן המסקנה: ביבי, תהיה איראני. לא במובן הערכי, כמובן, אלא במובן האסטרטגי. האיראנים אינם שואלים את עצמם בכל בוקר מה וושינגטון חושבת עליהם. הם מגדירים לעצמם מטרות לאומיות, קובעים קווים אדומים ופועלים בעקביות לקידום לאורך שנים, לעיתים בניגוד לעמדתן של מעצמות העולם. ישראל צריכה לנהוג באותו אופן: לשמור על יחסיה עם ארצות הברית, אך בראש ובראשונה להגן על האינטרסים שלה עצמה.

לשמור על הכבוד הלאומי

מדינה ריבונית אינה יכולה לבסס את ביטחונה ואת עתידה על רצונו הטוב של מנהיג זר, ידידותי ככל שיהיה. על ישראל להבהיר, בנימוס אם אפשר ובתקיפות אם צריך, מהם הקווים האדומים שלה ולפעול בהתאם להם.

עזה

בעזה יש להמשיך את תהליך הסיפוח הזוחל של מרחבי הביטחון, לצמצם את הסיוע למינימום ההכרחי, ולפגוע בכל מחבל, חמוש, מבנה או מתקן המשמש את חמאס.

בניגוד לטענות הנשמעות לעיתים, קיימת כיום הזדמנות אמיתית להביא לפירוקו של חמאס מנשקו. אסור לישראל לעצור רגע לפני השלמת המשימה.

לבנון

בלבנון יש להתעקש על הפרדה בין לבנון לבין איראן, ולא לקבל את תפיסת "איחוד הזירות" שמקדמת טהראן. הסרת איום הפלישה והירי הישיר על יישובי הצפון חייבת להיות קו אדום בוהק שאין מתפשרים עליו.

כל ירי תלול מסלול, כל שיגור רחפן וכל הפרה משמעותית של הריבונות הישראלית צריכים להיענות בתגובה קשה ובלתי מידתית במכוון, שתמחיש כי המשוואות שהיו לפני 7 באוקטובר לא ישובו עוד. בסופו של דבר, עדיפות גערות טראמפ על פני הספדים של אמהות ישראליות.

במקביל, יש להמשיך במשא ומתן מול לבנון ולנסות להגיע להסדר ארוך טווח. מבחינת ישראל, הסכם אמיתי חייב להיות מותנה בפירוק חיזבאללה מכוחו הצבאי. אם הדבר מחייב משא ומתן ישיר, גם ללא נוכחות אמריקאית, אין סיבה לפסול זאת על הסף.

איראן

אם ארצות הברית מבקשת לחתום על הסכם עם איראן, זו זכותה. אבל לישראל מותר, ואף חובה, להבהיר כי הסכם כזה אינו מחייב אותה ואינו משנה את הערכת האיום שלה. למעשה, ההסכם פוגע בהרתעה ובתדמית האמריקאית לא פחות משהוא פוגע בישראל. הוא משדר מסר של ויתור, דחייה וקניית שקט זמני במקום פתרון יסודי.

במצב כזה על ישראל להגביר את הפעילות החשאית, המדינית והמודיעינית שמטרתה החלשת המשטר האיראני. בסופו של דבר, הפלת המשטר בטהראן היא הדרך היחידה שתאפשר שינוי יסודי וארוך טווח במזרח התיכון. זו אינה רק עמדה שלי גם בכירים לשעבר במערכת הביטחון, ובהם ראש מוסד לשעבר, טענו לאורך השנים כי המשטר האיראני פגיע הרבה יותר מכפי שהוא

קטאר

הגיעה העת להפסיק להתייחס לקטאר כאל מתווכת נייטרלית. בפועל, במשך שנים ארוכות היא הייתה אחד ממקורות המימון המרכזיים של גורמי טרור וקיצוניות במזרח התיכון. ישראל הוכיחה שהיא יודעת לפגוע בחלפני כספים של חמאס בעזה ובמוסדות פיננסיים המשרתים את חיזבאללה בלבנון.

הגיעה העת שישראל תתחיל להתייחס ברצינות לתפקידה של קטאר במימון ובהזנת מוקדי הקיצוניות באזור, דבר ידוע הוא שבמתקני נפט גדולים עלולות להוצר תקלות חמורות.

הלקח של ישראל

הלקח הגדול מהתקופה האחרונה אינו שטרמפ "בגד" בישראל. מעצמות אינן בוגדות; הן פועלות על פי האינטרסים שלהן. הלקח הוא שישראל חייבת לחזור לחשוב כמו מדינה עצמאית באמת.

לשמר את הברית עם ארצות הברית [?] כן.

להיות תלויה בה [?] לא.

לכבד את וושינגטון [?] כן.

להכפיף לה את האינטרסים הביטחוניים שלנו [?] לא.

ובימים שבהם ידידינו מעבר לים מזכירים לנו שהאינטרסים שלהם קודמים לכל, אולי הגיע הזמן שגם אנחנו נזכור אמת פשוטה אחת: אף אחד לא ידאג לביטחון ישראל יותר מאשר ישראל עצמה.

ולכן, אדוני ראש הממשלה תהיה איראני. לא בשנאתך למערב, אלא בעקשנותך להגן על האינטרסים הלאומיים שלך, גם כאשר מעצמות העולם מעדיפות שתנהג אחרת.

פורסם במעריב, בתאריך 29 ביוני 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.